

ПРОЕКТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор
Одеського національного
університету імені І.І. Мечникова
_____ проф. Коваль І.М.
«_____» _____ 2020 р.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

Рівень вищої освіти   **третій (освітньо-науковий)**

Ступінь вищої освіти   **доктор філософії**

Галузь знань   **29 Міжнародні відносини**

Спеціальність   **292 Міжнародні економічні відносини**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Одеського національного університету
імені І.І. Мечникова
Голова вченої ради

_____/ проф. Коваль І.М.
(протокол № _____ від «_____» _____ 2020 р.)

Освітня програма вводиться в дію з
«_____» _____ р.
Ректор Одеського національного
університету імені І.І. Мечникова

_____/ проф. Коваль І.М.
(наказ № _____ від «_____» _____ 2020 р.)

ПРОЕКТНА ГРУПА:

- 1. Якубовський Сергій Олексійович** — доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин факультету міжнародних відносин, політології та соціології Одеського національного університету імені І.І. Мечникова
- 2. Ніколаєв Юрій Олегович** — кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин Одеського національного університету імені І.І. Мечникова
- 3. Войнова Євгенія Іванівна** — кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин Одеського національного університету імені І.І. Мечникова
- 4. Родіонова Тетяна Андріївна** — кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин Одеського національного університету імені І.І. Мечникова
- 5. Здобувач вищої освіти Алексеєвська Галина Сергіївна** – студентка третього рівня вищої освіти кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин Одеського національного університету імені І.І. Мечникова

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ
«Міжнародні економічні відносини» зі спеціальності
292 Міжнародні економічні відносини

1 – Загальна інформація	
<i>Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу</i>	Одеський національний університет імені І.І. Мечникова Факультет міжнародних відносин, політології та соціології
<i>Ступінь вищої освіти</i>	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти; Доктор філософії
<i>Галузь знань</i>	29 Міжнародні відносини
<i>Спеціальність</i>	292 Міжнародні економічні відносини
<i>Форми навчання</i>	Очна (денна, вечірня)
<i>Освітня кваліфікація</i>	Ступінь вищої освіти – Доктор філософії Спеціальність – 292 Міжнародні економічні відносини Освітня програма – Міжнародні економічні відносини
<i>Кваліфікація в дипломі</i>	Доктор філософії з міжнародних економічних відносин
<i>Тип диплому та обсяг освітньої програми</i>	Диплом доктора філософії, одиничний, 45 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
<i>Цикл/рівень програми</i>	8 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК); 8 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF -LLL) МСКО — 8 рівень Третій цикл Європейського простору вищої освіти (QF- ENEA)
<i>Наявність акредитації</i>	Первинна акредитація
<i>Передумови</i>	Наявність ступеня вищої освіти магістр або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська
<i>Термін дії освітньої програми</i>	Програма вводиться в дію з 01.09.2020 року на 4 роки
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/edu-programm/fmvps/onp_292mev_phd2020new.pdf
Мета програми	
Підготовка кваліфікованих фахівців з міжнародних економічних відносин, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових комплексних знань і їх впровадження у професійну практику, шляхом формування та розвитку у здобувачів загальних і фахових компетентностей для здійснення науково-дослідницької діяльності, аналітичної роботи, наукового консультування в сфері міжнародної економічної діяльності та державного управління, а також викладацької роботи.	
2 – Характеристика освітньої програми	

Предметна область, галузь знань	<i>Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»; Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»</i>
Орієнтація програми	Програма орієнтується на загальнонаукові уявлення про сучасні дослідження міжнародних економічних відносин з урахуванням специфіки роботи наукових установ та ВНЗ. Програма має дослідницьку, практичну та викладацьку складові. Дослідницька частина є науково орієнтованою. Викладацька частина є практично орієнтованою.
Фокус програми: загальна/спеціальна	Функціонування та розвиток міжнародних економічних відносин між суб'єктами світового господарства в умовах глобалізації світової економіки.
Особливості програми	Програма має комплексний характер і містить в собі інтеграцію знань з економіки, філософії, права, математики та іноземної мови і включає велику складову практичної та науково-дослідної роботи аспірантів як самостійного дослідження, так і в наукових групах, що працюють над широким колом питань у галузі синтезу, аналізу структури і системи міжнародних економічних відносин, з подальшим практичним впровадженням досягнень у зовнішньоекономічну діяльність суб'єктів господарювання та державного управління. Програма передбачає використання іноземних (переважно англомовних) баз даних – наукових, статистичних, експериментальних. У кожному індивідуальному дослідженні використовується найсучасніший економіко-математичний інструментарій, що відповідає науковому рівню публікацій у впливових міжнародних журналах, які індексуються у наукометричних базах даних – Scopus та Web of Science.

3 – Працевлаштування та продовження освіти

Придатність до працевлаштування	<p>Результатами виконання ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини», присвоєння їм відповідної академічної кваліфікації згідно Класифікатора професій ДК 003:2010, затвердженого Наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 р. за № 327 та враховуючи реальні потреби ринку праці випускники аспірантури мають такі перспективи працевлаштування:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Посада асистента / викладача кафедри вищого навчального закладу. 2. Посада наукового співробітника науково-дослідницької установи. 3. Посада економіста, економіста-аналітика у структурних підрозділах, що опікуються питаннями економічної політики, зовнішньоекономічних відносин, освіти і науки, тощо, в системі державного управління та місцевого самоврядування. 4. Посада аналітика-консультанта керівника структурного підрозділу з економічних питань (професійний економіст-аналітик). 5. Посада економіста з аналізу господарської діяльності / планування / фінансової роботи / економічних питань/ договірних та претензійних робіт. 6. Посада фахівця-аналітика з дослідження ринків товарів та послуг. 7. Посада економіста-аналітика в банківській сфері. 8. Посада економічного радника. 9. Посада перекладача.
Подальше навчання	Має право продовжувати навчання на другому науковому ступені – 10–му кваліфікаційному рівні НРК України.

4 – Викладання та оцінювання

Викладання та навчання	Особистісне-орієнтоване, проблемно- та практично-орієнтоване навчання, самонавчання. Викладання: лекційні курси, семінари, консультації, самостійні заняття, проектна робота, індивідуальні консультації тощо.
Оцінювання	Письмові та усні екзамени, заліки, поточний та підсумковий контроль, захист дисертаційної роботи доктора філософії. Результати навчальної діяльності будуть оцінюватись за 100-бальною шкалою (по навчальній дисципліні в цілому). За результатами вивчення дисципліни обов'язковим є підсумкове накопичення розрахункового мінімуму – 60 балів.
5 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність виявляти та розв'язувати комплексні задачі та проблеми в сфері міжнародних економічних відносин, висувати гіпотези та генерувати нові ідеї їх комплексного розв'язання, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань у процесі дослідницько-інноваційної діяльності та професійної практики.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність працювати в команді дослідників, виявляти ініціативу, брати на себе відповідальність, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, сповідуючи та дотримуючись принципів наукової етики. ЗК02. Здатність до підготовки, організації та проведення навчальних занять з використанням теоретичних та методологічних напрацювань власного наукового дослідження. ЗК03. Здатність до абстрактного, критичного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів і перевірених фактів в умовах обмеженості часу і ресурсів з урахуванням принципів тайм-менеджменту. ЗК04. Здатність демонструвати культуру наукового усного і писемного мовлення державною та іноземними мовами при оформленні наукових та академічних текстів, демонстрації результатів наукових досліджень у ході дискусій та наукової полеміки. ЗК05. Здатність до планування, розробки й реалізації власної стратегії науково-дослідної діяльності на основі кваліфікованого критичного осмислення існуючих наукових даних з різних джерел. ЗК06. Проявляти лідерство та автономність під час реалізації інноваційних проектів, презентації результатів науково-дослідної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин. ЗК07. Здатність до системного творчого мислення та конструювання власних дослідницьких систем та моделей на основі ефективного використання сучасної методології наукового пізнання та новітніх методів наукових досліджень. ЗК08. Готовність до самокритики та саморозвитку, підвищення наукового і культурного кругозору рівня здобувача наукового ступеня доктора філософії.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК01. Здатність демонструвати глибокі знання сучасних теоретичних, методологічних та методичних засад функціонування і розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин. СК02. Здатність застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для наукового обґрунтування та підтвердження / спростування гіпотез. СК03. Здатність здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами. СК04. Здатність розробляти комплексний підхід до дослідження глобальних економічних і соціально-політичних тенденцій, поточних явищ і процесів міжнародних відносин на національному,

регіональному та міжнародному рівнях.
 СК05. Здатність розуміти теоретичні та практичні проблеми сучасних методологій дослідження за спеціальністю.
 СК06. Здатність аналізувати причинно-наслідкові зв'язки, умови і тенденції розвитку, моделювати певні процеси міжнародних економічних та соціальних явищ заради визначення або уточнення їх характеристик, раціоналізації засобів впливу на них та можливості їх прогнозування.
 СК07. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері міжнародних економічних відносин та бізнесу.
 СК08. Здатність проводити власне наукове дослідження, результати якого матимуть наукову новизну, теоретичне та практичне значення для розв'язання комплексних проблем у галузі міжнародних економічних відносин.

6. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Програмні результати навчання

ПРН 1. Проводити міждисциплінарні наукові дослідження економічних процесів, володіючи належним рівнем загальнонаукових компетентностей, які сприяють формуванню цілісного наукового підходу, професійної етики та загального культурного кругозору.

ПРН 2. Демонструвати системний науковий світогляд, уміння креативно мислити, формулювати висновки і розробляти рекомендації, пропонувати неординарні підходи з використанням новітніх технологій у розв'язанні поставлених завдань.

ПРН 3. Узагальнювати, критично мислити й аналізувати явища та проблеми, які вивчаються, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах загальнонаукової методології.

ПРН 4. Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень як державною так і іноземними мовами, демонструвати усну та письмову комунікацію.

ПРН 5. Демонструвати лідерські якості, навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників, ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, дотримуючись принципів наукової етики.

ПРН 6. Знати систему вищої освіти в Україні, специфіку професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи; використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти, сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, різноманітні аспекти виховної роботи зі студентами, інноваційні методи навчання. Критично оцінювати власні наукові розробки при впровадженні у навчальний процес.

ПРН 7. Аналізувати та застосовувати концептуальні моделі, науковий доробок вітчизняних та зарубіжних вчених, фундаментальні постулати та теорії, парадигми глобального економічного розвитку, новітні підходи до функціонування і розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин.

ПРН 8. Мати наукове цілісне уявлення про економічну єдність світу, регуляторні механізми міжнародних економічних відносин на національному, регіональному та міжнародному рівнях в умовах сучасних процесів конвергенції і дивергенції.

ПРН 9. Володіти аналітичним мисленням та методиками систематизації інформації обробки великих масивів даних, оцінювання та прогнозування економічних та соціальних явищ.

ПРН 10. Застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для наукового обґрунтування та підтвердження / спростування гіпотез.

	<p>ПРН 11. Здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами.</p>
<p>7- Форми атестації здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти</p>	
<p>Форма атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Публічний захист наукових досягнень у формі дисертації. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.</p>
<p>Вимоги до дисертаційної роботи</p>	<p>Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії із міжнародних економічних відносин є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в галузі міжнародні відносини, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань економічної науки та оприлюднені у відповідних публікаціях.</p> <p>Для оприлюднення, публічного ознайомлення зі змістом дисертаційної роботи та запобігання академічному плагіату (перевірка робіт на плагіат; визначення нормативу унікальності текстів) робота, а також відгуки опонентів мають бути розміщені на офіційному сайті ОНУ імені І.І. Мечникова відповідно до законодавства.</p> <p>Вимоги до оформлення дисертацій встановлює Міністерство освіти і науки України.</p>
<p>8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми</p>	
<p>Кадрове Забезпечення</p>	<p>Структурний підрозділ, відповідальний за реалізацію ОНП - Кафедра світового господарства і міжнародних економічних відносин; Інші навчальні структурні підрозділи, залучені до реалізації ОНП - Кафедра економіки та підприємництва ОНУ; Кафедра іноземних мов гуманітарних факультетів факультету романо- германської філології; Кафедра філософії та основ загально гуманітарного знання факультету історії та філософії; Кафедра педагогіки.</p> <p>Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють освітньо-наукову підготовку здобувачів третього рівня вищої освіти за спеціальністю 292 – Міжнародні економічні відносини, відповідає ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та базується на наступних принципах: відповідності наукових спеціальностей науково-педагогічних працівників галузі знань та спеціальності; обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації викладачів; моніторингу рівня наукової активності науково-педагогічних працівників; впровадження результатів стажування та наукової діяльності у освітній процес.</p> <p>До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники університету з науковими ступенями та вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти: доктори наук, професори, кандидати наук, доценти. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Матеріально-технічна база відповідає чинним санітарно-технічним нормам і забезпечує проведення всіх видів підготовки і науково-дослідної роботи здобувачів третього рівня вищої освіти, передбачених освітньо-науковою програмою.</p> <p>Для матеріально-технічного забезпечення науково-дослідницької роботи здобувачів третього рівня вищої освіти наявні лабораторія технічних засобів навчання, бібліотека центру міжнародних досліджень ОНУ імені</p>

	І.І. Мечникова, опорний кабінет кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційний та навчально-методичний супровід підготовки здобувачів вищої освіти третього рівня зі спеціальністю 292 – Міжнародні економічні відносини забезпечується фондами Наукової бібліотеки ОНУ імені І.І. Мечникова, бібліотечними фондами Центру міжнародних досліджень ОНУ імені І.І. Мечникова, лабораторією технічних засобів навчання, кафедрами факультету міжнародних відносин, політології та соціології.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Підготовка здобувачів третього рівня вищої освіти за спеціальністю 292 – Міжнародні економічні відносини здійснюється за кредитно-трансферною системою. Обсяг одного кредиту 30 годин. Форми академічної мобільності здобувачів в ОНУ імені І.І. Мечникова є: навчання за програмами академічної мобільності, наукове стажування. Форми академічної мобільності визначаються «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ОНУ імені І. І. Мечникова». http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/mobility.pdf Визнання результатів академічної мобільності здійснюється на підставі «Положення про порядок визнання (зарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності». http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/Polozhennya-kredity.pdf
Міжнародна кредитна мобільність	Взаємозамінність залікових кредитів. Одеський національний університет імені І.І. Мечникова (ОНУ) бере участь в програмах «Еразмус+». Спеціальний веб-сайт програми в ОНУ: erasmus.onu.edu.ua . Порядок організації програм академічної мобільності встановлює «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ОНУ імені І.І. Мечникова». Організація, координація та контроль за міжнародною академічною мобільністю покладається на Інститут міжнародної освіти ОНУ імені І.І. Мечникова.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	У межах ліцензійного обсягу спеціальності та за умови попередньої мовної підготовки. web: http://imo.onu.edu.ua Мова навчання - українська.

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми “Міжнародні економічні відносини” та їх логічна послідовність

2.1 Перелік обов'язкових освітніх компонент освітньо-наукової програми “Міжнародні економічні відносини”

	Компонент освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики кваліфікаційна робота	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОНП			
ОК1	Філософія науки та етика науковця	4	Екзамен

OK2	Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність	3	Залік
OK3	Академічне письмо іноземною мовою	6	Залік (1)/ екзамен (2)
OK4	Комунікаційні технології наукового дискурсу	3	Залік
OK5	Історія, концепції та сучасні досягнення науки	4	Екзамен
OK6	Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень	4	Екзамен
OK7	Педагогічна (асистентська) практика	6	Залік

2.2 Перелік вибірових освітніх компонент освітньо-наукової програми “Міжнародні економічні відносини”

	Компонент освітньо-наукової програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Вільний вибір аспірантів			
ВБ 1.1	Педагогіка вищої школи	3	Залік
ВБ 1.2	Психологія ефективного управління часом		
ВБ 1.3	Інтернаціоналізація освітньо-наукової діяльності		
ВБ 1.4	Методи статистичної обробки даних		
ВБ 2.1	Кластери мережі у світовому бізнесі	3	Залік
ВБ 2.2	Світовий інвестиційний процес		
ВБ 2.3	Сучасна теорія спільних підприємств		
ВБ 3.1	Економічні стратегії у глобальній економіці	3	Залік
ВБ 3.2	Світовий ринок цінних паперів		
ВБ 3.3	Стратегії розвитку у відкритій економіці		
ВБ 4.1	Теорія інституційних змін	3	Залік
ВБ 4.2	Інституційні зміни у світовому господарстві		
ВБ 4.3	Теорія інституцій		
ВБ 5.1	Глобальні стратегії світового економічного розвитку	3	Залік

ВБ 5.2	Фінансіалізація світового економічного розвитку		
ВБ 5.3	Соціально-економічні наслідки міжнародних потоків міграції та біженців у Європейський Союз та Україні		

Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері міжнародних економічних відносин, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики. Дисертаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертаційна робота та її автореферат мають бути розміщені на сайті закладу вищої освіти (наукової установи). Дисертаційна робота має відповідати іншим вимогам, встановленим законодавством.